

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie sędziego X. Y.

na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 24 kwietnia 2026 r.

w przedmiocie wniosku o stwierdzenie braku spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności oraz wyłączenie od rozpoznania sprawy I ZZ 5/22,

na podstawie art. 29 § 10 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2024 r., poz. 622 ze zm.)

postanawia:

odrzuć wniosek.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 30 stycznia 2026 r. (data prezentaty Sądu Najwyższego), sędzia Sądu Okręgowego w K. X. Y., na podstawie art. 29 § 5 i 6 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2024, poz. 622, dalej: „u.SN”) wniósł o stwierdzenie występowania przesłanek, o których mowa w art. 29 § 5 u.SN oraz zbadanie spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności, a także o wyłączenie SSN Marka Siwka od rozpoznania sprawy o sygn. I ZZ 5/22.

Wnioskodawca wskazał, że „SSN Marek Siwek został powołany do pełnienia urzędu sędziego w Sadzie Najwyższym w Izbie Dyscyplinarnej postanowieniem Prezydenta RP z dnia 10.10.2018 r. na podstawie wcześniejszego wniosku,

zawartego w uchwale KRS z dnia 28.08.2018 r. tj. Krajowej Rady Sądownictwa, która została ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. – o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z 2018 r. poz. 3)” (k. 3). Następnie wnioskodawca przedstawił własną ocenę dotyczącą sposobu ukształtowania Krajowej Rady Sądownictwa, na podstawie której sformułował wniosek, że „sędziowie przez nią wybrani nie mogą być uznawani za spełniających standardy niezależności i bezstronności, które wynikają z art. 6 Konwencji” (k. 5).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezależności i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezależności lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Artykuł 29 § 9 u.SN nakazuje zaś, by wniosek o zbadanie ww. okoliczności czynił zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierał żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5, a także przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie.

Zgodnie z art. 29 § 10 u.SN wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w § 9, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

2. Orzecznictwo Sądu Najwyższego podkreśla, że przywoływane we wniosku okoliczności mogące prowadzić do wyłączenia sędziego, muszą odnosić się do realiów konkretnego postępowania. Zgodnie z wolą ustawodawcy badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezależności i

bezstronności może bowiem zostać przeprowadzone wyłącznie, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy dojść może do naruszenia wskazanego standardu, mającego dodatkowo wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Konsekwentnie samo odwołanie do okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego Sądu Najwyższego, w tym również dotyczących ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej, jak również jego postępowania po powołaniu, w tym wypowiedzi w sferze publicznej, bez odniesienia do okoliczności konkretnej sprawy, jest niewystarczające do przeprowadzenia tzw. testu niezawisłości i bezstronności, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN.

W świetle powyższego przyjąć należy, że również okoliczności uzasadniające żądanie oraz dowody na ich poparcie, o których mowa w art. 29 § 9 pkt 2 u.SN, odnosić się muszą do możliwości naruszenia przez sędziego Sądu Najwyższego standardu niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie (z ostatnich zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 lipca 2024 r., III CB 49/24; 28 czerwca 2024 r., III PUB 9/24; 27 czerwca 2024 r., V KK 119/24; 18 czerwca 2024 r., I NB 8/24).

3. Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy stwierdzić należy, że wnioskodawca nie spełnił wymogu, o którym mowa w art. 29 § 9 w zw. z art. 29 § 5 u.SN.

Przede wszystkim zauważyć należy, że wbrew twierdzeniu wnioskodawcy, SSN Marek Siwek nie został powołany do pełnienia urzędu sędziego w Sądzie Najwyższym w Izbie Dyscyplinarnej postanowieniem Prezydenta RP z 10 listopada 2018 r. Co więcej, SSN Marek Siwek nigdy nie orzekał w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego. Do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego wyznaczony zaś został postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 września 2022 r. nr 1130.81.2022 (M.P. 2022, poz. 924) na podstawie art. 22a § 1 u.SN. Podkreślić przy tym należy, że ustawa nie przewiduje udziału Krajowej Rady Sądownictwa w procedurze wyboru sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że wskazując na okoliczności dotyczące powołania SSN Marka Siwka na urząd sędziego Sądu Najwyższego

wnioskodawca ograniczył się jedynie do zasygnalizowania ogólnych ewentualnych nieprawidłowości w postępowaniu nominacyjnym dotyczących wydania rekomendacji przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Wnioskodawca nie odwołał się zatem do żadnych konkretnych okoliczności, które towarzyszyły wydaniu rekomendacji przez Krajową Radę Sądownictwa, a które w okolicznościach sprawy mogłyby doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności. Jak zaś wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 28 czerwca 2024 r., III PUB 9/24, otoczenie normatywne art. 29 § 5 u.SN oraz data wejścia w życie przepisów wprowadzających do ustawy o Sądzie Najwyższym przedmiotową „procedurę testową” nie pozostawiają wątpliwości, że wymienione w tej regulacji „okoliczności towarzyszące powołaniu”, to co innego niż sam fakt powołania na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej wskazanymi przepisami. Innymi słowy obowiązkiem wnoszącego o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności jest wskazanie okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego nie o charakterze generalnym, w szczególności odwołujących się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów, a zatem w istocie dotyczących sposobu ich powołania, lecz indywidualnych, odnoszących się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2024 r., III CB 49/24). Tego rodzaju okoliczności, nie wspominając o dowodach na ich poparcie, wnioskodawca nie przedstawił.

4. Ponadto wskazać należy, że w art. 29 § 5 u.SN ustawodawca posłużył się koniunkcją, a zatem przeprowadzenie tzw. testu bezstronności wymaga uwzględnienia okoliczności zarówno powołania objętego wnioskiem sędziego, jak i jego postępowania po powołaniu. Wnioskodawca nie wskazał zaś jakichkolwiek okoliczności odnoszących się do postępowania objętego wnioskiem sędziego, po jego powołaniu na urząd sędziego Sądu Najwyższego.

Dodatkowo art. 29 § 5 u.SN ogranicza zakres testu jedynie do okoliczności mogących doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących

uprawnionego oraz charakteru sprawy. Wnioskodawca nie przedstawił zaś żadnej relewantnej argumentacji odnoszącej się do uprawnionego oraz charakteru sprawy.

5. Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że zgodnie z art. 29 § 3 u.SN niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy zgodności z prawem powołania sędziego, a tego w istocie domaga się wnioskodawca.

6. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[M. T.]

Oktawian Nawrot